

**Схема на оценяването на теста, 9 клас, Републиканска олимпиада по български език
и литература, 2017**

№	Тестови задачи	Предполагаеми отговори	Оценяване
1.	Съгласен ли си със следните твърдения? Загради Да или Не срещу всяко от тях:	А) НЕ Б) НЕ В) НЕ Г) ДА Д) НЕ	L012345 по 1 точка за всеки правилен отговор.
2.	Тълкувай с по 1 изречение смисъла на изреченията и изразите от текста.	1) Сполучил да удвои имотите... - увеличил своето имане (богатство) два пъти... 2) Не беше строг в сметките си... - не беше придирчив и скъперник, когато даваше на заем или изплащаше пари за работа някому ... 3) Къщата беше на лично място... - къща беше на хубаво, почетно място, което се виждаше на село отвсякъде...	L0123 по 1 точка за адекватно тълкуване на изразите. L0123 по 1 точка за добре формулирано тълкуване. L0123 по 1 точка за всяко изречение без грешки.
3.	Какво Геракът има предвид, като казва: «Пак ще се къпи в пот майката земя»? Отговори с 1 – 2 изречения на въпроса.	Хората ще се трудят всеотдайно, отдавайки всичките си сили на работа на земята, до пот... <i>(варианти)</i>	L01 1 точка за всеки верен отговор. L01 1 точка за добре структурирано изречение. L01 1 точка , ако в няма правописни и пунктуационни грешки.
4.	Към кой тип се отнася текстът? Подчертай верния отговор:	А. повествование	L01 1 точка за верен отговор.

5.	<p>Озаглави текста, като отразиш темата му, и запиши заглавието.</p>	<p>Силата на семейното единство.</p> <p>(варианти)</p>	<p>L012</p> <p>2 точки, ако заглавието отразява темата на текста.</p> <p>1 точка, ако текстът е озаглавен по името на героя.</p>
6.	<p>Кои от тропите са употребени в текста. Открий в текста и запиши по един пример в съответните редове.</p> <p>сравнение</p> <p>метафора</p> <p>олицетворение</p> <p>хипербола</p>	<p>Сравнение – се издигаше високо и право като стрела.</p> <p>Метафора – меко сърце.</p> <p>Олицетворение –ще се къпи в пот земя.</p> <p>Хипербола - двор, в който можеше да се смести една махала.</p>	<p>L01234</p> <p>по 1 точка за всеки правилно даден пример.</p>
7.	<p>Коментирай с 2 – 4 изречения смисъла на следните изречения:</p> <p>Това бе тяхното семейно знаме, с което се гордееха. Под неговата света сянка бяха отрасли няколко поколения.</p>	<p>Знамето е винаги знак, символ на група, обединение от хора, по който тя се познава. По този бор познаваха къде се намира семейството на Герака, освен това борът беше знак на единство, на непрекъснатия род на Герака.</p> <p>Знамето (борът) беше свято, защото беше донесено от светия манастир.</p>	<p>L012</p> <p>По 1 точка за вярно тълкуване на всяко изречение.</p> <p>L01</p> <p>1 точка за отсъствие на правописни грешки.</p> <p>L01</p> <p>1 точка за отсъствие на пунктуационни грешки.</p>
8.	<p>Характеризирай Йордан Герака с 3-5 изречения, като назовеш и аргументираш 3 негови черти, проявени в текста.</p>	<p>Трудолюбив, добър, внимателен към хората, чедолюбив, добър стопанин.</p>	<p>L0234</p> <p>4 точки за пълната и точна характеристика, назовават се и се аргументират не по-малко от 3 черти.</p> <p>3 точки назовават се не по-малко от 3 черти, но не се аргументират;</p>

			<p>2 точки, ако не е анализ, а само преразказ по текста, то ест не се формулират характерните черти.</p> <p>L01</p> <p>1 точка за добре изграден текст.</p> <p>L01</p> <p>1 точка, ако правописните грешки не са повече от 3.</p> <p>L01</p> <p>1 точка, ако пунктуационните грешки не са повече от 2.</p>
9.	<p>А) Подбери и запиши към всяка дума по един антоним от текста:</p> <p>Б) Подбери и запиши към всяка дума по един синоним от текста:</p>	<p>А) Бавен - пъргав</p> <p>Кораво - меко</p> <p>Пренебрегват - уважават</p> <p>Ерген - женен</p> <p>Б) Богат - заможен</p> <p>Уважаваха - почитаха</p> <p>Просторен - широк</p> <p>Предци - прадеди</p>	<p>L01234</p> <p>по 1 точка за всяка правилно подбран антоним.</p> <p>L01234</p> <p>по 1 точка за всяка правилно подбран синоним.</p>
10.	<p>Състави и запиши 3 изречения, като употребиш думата «горещ» в различни значения /можеш да промениш формата на думата – род и число/.</p>	<p>Гореща вода</p> <p>Горещо сърце</p> <p>Горещ прием</p> <p>Горещи прегръдки</p> <p>(варианти)</p>	<p>L0123</p> <p>по 1 точка за всяко едно значение.</p> <p>L01</p> <p>1 точка за добре построени изречения (при условие, че са дадени 3 значения на думата).</p>

			L0123 по 1 точка за всяко изречение без правописни и пунктуационни грешки.
11.	Препиши изречението, като поправиш грешките:	Жизнен(н)остТа на героите на Елин Пелин (-) това е качество, което писателяТ показва в(ъв) разказите си(,) като изобразява щасТливите мигове в тежкия живот на селянина.	L01234567 по 1 точка за правилно поправена грешка.
12.	Прочети изречението и запиши верните твърдения от дадените в скобите:	Сложно смесено Четири изречения	L012 по 1 точка за всеки верен отговор.
13.	Определи кои от изредените долу времена се срещат в текста. Запиши по един пример в съответните редове.	Сегашно време – се отваря Минало свършено време – бе Минало несвършено време - помагаше Минало предварително - бе работил Бъдеще в минало - НЯМА Бъдеще време – ще се къпи	L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всеки правилен пример. L01 1 точка , ако не е посочено бъдеще в минало време.
14.	Запиши следното изречение, като преобразуващ пряката реч в косвена: Геракът извика високо: «Ставайте, момчета! Хайде на работа!»	Геракът извика високо, като нареди на момчетата да стават и да отиват на работа.	L0123 по 1 точка за глагол, който се употребява по смисъл вместо повелителното наклонение (нареди). L012 по 1 точка за всеки глагол, употребен с частица ДА

			<p>L01</p> <p>1 точка за правилно употребен подчинителен съюз.</p> <p>L01</p> <p>1 точка за вярна пунктуация.</p>
15.	<p>Препиши изречението, като употребиш глаголите в сегашно историческо време:.</p>	<p>Известно е, че Елин Пелин започва да пише още като ученик на село. През 1885 обнародва първите си творби. Под стихотворението "Тихи тъги" (ноем. 1897) за пръв път се подписва с псевдонима Елин Пелин. В младежките си години се увлича повече от поезията. В зрялото си творчество се насочва към разказа и повестта.</p>	<p>L012345</p> <p>по 1 точка за всеки вярно преобразуван глагол.</p>
16.	<p>Назови три произведения на Елин Пелин, където се описва полският труд на българина.</p>	<p>«На браздата», «По жътва», «Косачи».</p>	<p>L0123</p> <p>по 1 точка за всяко вярно посочено произведение.</p>
17.	<p>Запиши названия на две селища в Молдова, които носят имена, донесени от България</p>	<p>Твардица, Кортен,</p>	<p>L012</p> <p>по 1 точка за всеки верен отговор.</p>
18.	<p>Назови три имена на български писатели, чиято биография е свързана с Бесарабия (Молдова и Украйна).</p>	<p>Иван Вазов, Христо Ботев, Добри Чинтулов, Алеко Константинов.</p>	<p>L0123</p> <p>по 1 точка за всяко вярно посочено име.</p>
19.	<p>Коментирай аргументирано в 2-3 изречения твърдението, че Освобождението на България от османското</p>	<p>Да се спомене Скаковото поле в град Кишинев, откъдето тръгват опълченците със Самарското знаме за Освободителната</p>	<p>L01</p> <p>1 точка за назоваване на бившото Скаково поле в Кишинев</p>

	<p>робство започва от Кишинев.</p>	<p>война в България.</p>	<p>L01</p> <p>1 точка, ако се спомене самарското знаме.</p> <p>L01</p> <p>1 точка за отсъствие на правописни грешки.</p> <p>L01</p> <p>1 точка за отсъствие на пунктуационни грешки.</p>
<p>20.</p>	<p>В кратък текст от 5 - 7 изречения изрази аргументирано мнението си по въпроса: «Има ли смисъл, според тебе, в съвременното семейство да има «свято семейно знаме? Защо?» (3 аргумента).</p>		<p>L012</p> <p>2 точки, ако личната оценка структурира целия текст (формулира се като теза или пък като логичен извод).</p> <p>1 точка, ако е проявена своя оценка или отношение, но е само като декларация.</p> <p>L0123</p> <p>по 1 точка за всеки един аргумент.</p> <p>L01</p> <p>1 точка за умението да аргументира.</p> <p>L01</p> <p>1 точка за добре свързан текст.</p> <p>L01</p> <p>1 точка за логично изграден текст разсъждение.</p>

			<p>L01</p> <p>1 точка, ако правописните грешки не са повече от 3.</p> <p>L01</p> <p>1 точка, ако пунктуационните грешки не са повече от 2.</p>
--	--	--	--